

Heidi Lettoiärvi
16.2.2022

Eduskunnan ympäristövaliokunnalle

Viite: Lausuntopyyntö liittyen asiaan HE 243/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ympäristönsuojelulain ja vesilain 11 ja 18 luvun muuttamisesta

Energiateollisuuden lausunto ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Energiateollisuus ry (ET) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto asiassa.

ET ei pidä perusteluna ympäristönsuojelulain (YSL) 59 §:n ehdotettua jätevakuuden asettamisvelvollisuuden muutosta.

Tällä hetkellä toiminnanharjoittajalta voidaan ympäristöluvassa edellyttää jätevakuuden asettamista, jos kyseessä on **jätteen käsittelytoiminta**. Jätteen käsittelytoiminnalla tarkoitetaan jätelaissa määriteltyä jätteen käsittelyllä eli jätteen hyödyntämistä tai loppukäsittelyä. Jätteen väliaikainen varastoiminen jätteen syntypaikalla ei ole jätteen käsittelytoimintaa.

Ehdotuksen mukaan jätevakuusvelvollisuus voisi koskea jätteen käsittelytoimintaa harjoittavien lisäksi myös toiminnanharjoittajia, joiden **toiminnassa syntyy merkittäviä määriä jätettä**. Ehdotuksen perustelun mukaan vakuusvelvollisuus voisi aiheutua jätteiden varastoinnin ja nimenomaisesti mainitusti myös tilapäisen varastoinnin perusteella. ET näkee, että muutos voi laajentaa merkittävästi jätevakuusvelvollisia toimintoja, sillä käytännössä kaikessa teollisessa toiminnassa syntyy jätettä ja jäte varastoidaan laitoksella ennen poiskuljetusta.

ET ei näe perustetta uuden velvollisuuden asettamiseksi ympäristöllisistä syistä. Asianmukaisen jätehuollon järjestäminen on osa ympäristövelvoitteita ja operatiivista liiketoimintaa. Laaja-alainen vakuusmenettely ei ole tarpeen jätehuollon varmistamiseksi. Jätehuoltotoimien laiminlyönti luvanvaraisissa toiminnoissa on erittäin harvinaista ja jätevakuuksien reaalisoitintarve on vähäinen nykyisinkin.

Vakuusvelvollisuus lisää toiminnanharjoittajan kustannuksia ja hallinnollista työtä vakuuden asettamisen ja ylläpitämisen myötä. Vakuusvaatimus edellyttää toimia myös viranomaiselta vakuuden asettamisen, vakuuden riittävyden ja mahdollisten luvanmuuttamistarpeiden kautta.

Ehdotettu vakuusvelvollisuus ei ole hyvän lainsäädännön vaatimusten mukaisesti riittävän selkeä ja tarkkarajainen. Säännöksen mukaan velvollisuus on riippuvainen syntyvien jätteiden määrän merkittävyydestä. Perusteluiden mukaan merkittävyyttä voidaan arvioida jätteiden määrän lisäksi niiden ammattimaisen käsittelyn tarpeen, vaarallisuuden tai niiden aiheuttaman pilaantumisen vaaran kautta. On selvää, että nämä perusteet eivät ole riittävän

yksilöidyt merkittävän velvollisuuden perusteeksi. Epäselvyys johtaisi lupavelvoitteiden ennakoinnattomuuteen ja toiminnanharjoittajien epätasa-arvoiseen kohteluun.

ET esittää joko säännöksen jättämistä nykyiseen muotoon tai nykytilan selkeyttämistä säännöksessä. Säännöstä voi olla tarpeen selkeyttää siten, että vakuusvelvollisuus koskee nykyiseen tapaan ainoastaan:

- jätelain mukaisesti määriteltyä jätteen käsittelyä (jätteen hyödyntäminen ja loppukäsittely)
- jätteen ammattimaista tai laitospäiväisen käsittelyä
- toimintaa, jossa jätteen käsittely on yksi lupaperuste

Ystävällisin terveisin

ENERGIATEOLLISUUS RY